

Інтэрактыўны бацькоўскі сход

Тэма бацькоўскага схода:

Каханне і зайздрасць- адвечныя тэмы

Удзельнікі: класны кіраўнік, вучні і іх бацькі

Форма правядзення бацькоўскага схода: сямейнае чытанне з выкарыстаннем метадыкі аналізу “ўслед за аўтарам” і прыёму прагназаванага чытання

Тэкст для абмеркавання: апавяданне Людмілы Рублеўскай “Жалезная кнопка”

Мэта - адказ удзельнікаў на ключавое пытанне ”Якія нормы экалогіі чалавечых адносін дазваляюць гарманічна суіснаваць людзям у сучасным грамадстве?”

Задача мерапрыемства - стварыць умовы для абмеркавання вучнямі і іх бацькамі тэмы кахання і зайздрасці, арыентаванага на фарміраванне жыццёвай пазіцыі вучняў ва ўмовах іх будучага самастойнага жыцця

Уступнае слова настаўніка.

Ужо хутка вы пакінеце свой горад, бацькоў і пачынеце самастойнае жыццё. Якім яно будзе, залежыць ад таго, наколькі паспяхова вы пройдзеце выпрабаванне на адказнасць, самастойнасць, мэтанакіраванасць, чалавечнасць, на вернасць сваім маральным каштоўнасцям і прынцыпам. Сёння пры дапамозе літаратурнага твора я прапаную вам змадэляваць сітуацыю, у якой любы з вас можа апынуцца ў хуткім часе, і ўяўна прайсці адно з такіх выпрабаванняў.

Ітак, гераіня нашага апавядання Вольга толькі што стала студэнткай.

Настаўнік чытае.

У тья часы я захаплялася постімпрэсіяністамі. Не тое, каб я цалкам разумела іх мастацтва - хутчэй, падабаліся яны самі: маладыя, дзёрзкія, бедныя...

Я таксама была маладая, дзёрзкая і бедная. Як, прынамсі, палова маіх аднакурснікаў.

Што можа параўнацца па вастрыні перажыванняў з першымі днямі ў вялікім горадзе, калі ты, яшчэ ўчора выпускнік правінцыйнай школы, далучыўся да творчай эліты сталіцы?

Твой студэнцкі білет ззяе золатам ціснёных літар, і ты падаеш яго ў акенцы тэатральных адміністрацараў з непараўнальна годнай сціпласцю... Табе чытаюць лекцыі знакамітыя прафесары, а кіраўнік твайго курса, барадаты нехайны мужчына ў зрэбным швэдары, - той самы Мастак, на палотны якога ты глядзеў гадзінамі, спрабуючы разгадаць такія просты сакрэт іх прывабнасці...

І наперадзе - цудоўныя пяць год у гэтым цудоўным горадзе!

Настаўнік: натуральна, што ва ўмовах студэнцкага жыцця ў вас з'явіцца новыя знаёмыя, сябры. Як вы ўяўляеце сабе свайго сябра, суседа па пакоі ў інтэрнаце?

Вось якой была суседка нашай гераіні:

Я доўга не магла знайсці добрую суседку па інтэрнацкім пакоі. Для кагосьці я была занадта негаспадарлівая, для кагось - занадта «правільная». Нарэшце пасялілася са мной адна дзіўная істота - Рытка Качар. Маленькая, як дзіцянё, худзюшчая, у акулерах, з хлапечай стрыжкаю і заўсёды - у доўгай шырокай спадніцы, на прыполе якой вечна заставаліся адбіткі нечых падэшкаў, прынамсі пасля кожнага занятку па малюнку, дзе ўсе сядзелі, збіўшыся ў невялікім кабінэце, і не кожны быў настолькі далікатны, каб пераступаць цераз край Рытчынай спадніцы.

У адным з дзіцячых фільмаў пра савецкую школу фігураваў персанаж - дзяўчынка па мянушцы Жалезная Кнопка. Калі б мне давялося прыдумляць мянушку для новай суседкі, лепшай не прыдумала б. Рытка была ў вялікай крыўдзе на жыццё. Асабліва напірала Рытка на той факт, што пасля школы мусіла з год працаваць прыбіральшчыцай.

- Я чужыя пляўкі падцірала! - горда заяўляла Жалезная Кнопка выкладчыкам-экзаменатарам.

Некаторыя з іх, пэўна, адчувалі пры гэтым сваю віну і пакорліва распісваліся ў Рытчынай залікоўцы. А іншыя, хто таксама прыйшоў на свае пасады не з палацаў, толькі смяліся ці абураліся - у залежнасці ад характару. І таму за

Рыткай з першай сесіі пацягнуліся «хвасты». Яна вярталася з нязданага экзамену і скардзілася мне на жыццёвую несправядлівасць, абяцаючы, што крыўдзіцелям гэта не папусціцца. Бо мела Рытка талент знаходзіць уплывовых «апекуноў» - пажылых чыноўнікаў ад мастацтва. Яна прыходзіла ў іх кабінеты, расчульвала аповедамі пра «чужыя пляўкі», і пасля наш дэкан бегаў па інстытуцкіх калідорах чырвоны ад шаленства і гучна расказваў, як нейкі «пень» з міністэрства тэлефанаваў, каб «смаркачы» з першага курса паставілі станоўчую адзнаку на гісторыі КПСС.

Малявала Рытка ўсё ў бяжых зеленавата-брунатных колерах. Кожны твар у яе выкананні здаваўся апухлым і пабітым, нібыта яблык-ападак. Магчыма, можна ўваходзіць у мастацтва і з гэтым, але ў Рытчыных карцінах заўсёды адчувалася залішня стараннасць і поўная адсутнасць фантазіі. Ад таго ўсё здавалася ненатуральным і нецікавым. Тым болей, што майстэрства па сутнасці яшчэ не было - дый хто з нас, учараініх школьнікаў, яго меў? Але ж Рытка адлюстроўвала «праўду». І гэта была яшчэ адна падстава патрабаваць да сябе асаблівай увагі.

Радніла нас з Рыткай ненармальна абьякаваць да матэрыяльнага боку жыцця. Дый не мелі мы, «бязбацькавічы», сродкаў на нейкія аздобы.

Вышэйшым нашым кулінарным дасягненнем былі вараныя буракі, а найшыкоўным адзеннем - купленыя да выпускнога балю сукенкі.

Я любіла маляваць па начах. Проста сядзець у цішыні і пры святле настольнай лямпы рабіць маленькія «пачаркушкі» - на пакрытым васковай фарбай кавалачку кардону прадрапваць малюнак танюткай іголкай. Мне здавалася, што, пакідаючы ў шчыльным каляровым фоне белыя ці чорныя рыскі, я прадрапваюся ў іншы, лепшы свет, куды калісьці сыду... Але Рытка спала вельмі чуйна і не цярпела абсалютна ніякага шоргату. Таму час ад часу мае начныя «экзерсісы» перарываліся яе пранізлівымі мацюкамі сапраўды майстэрскага выканання.

Настаўнік: якое вашае ўражанне ад Рыткі? Гэта станоўчая ці адмоўная гераіня? Чаму? Што яднае і розніць гераінь?

Прагнаванне сітуацыі: Як могуць скласціся адносіны нашых гераінь? Ці могуць яны стаць сяброўкамі?

Выпрабаваннем для гераінь стане любоўная гісторыя...

Тая зіма была надзвычай суровая. І ў самыя маразы здарылася непазбежнае - латаныя-пералатаныя трубы інтэрнатаўскай сістэмы ацяплення палопаліся, і ў пакоях запанаваў бессаромны Зюзя - старажытнае

славянскае бажаства холаду. Ён мацаў настылымі рукамі вытанчаныя целы інтэрнатавак, і ніяк немагчыма было яго выгнаць. Мы з Рыткай абагравальнік мелі адзін на дваіх, самы танны: увагнутую бліскуючую талерку, у цэнтры якой, як закаханае сэрца, пунсавела спіраль... І зусім як тое сэрца, яна згасла без дай прычыны і назаўсёды. Наперадзе чакала доўгая зімовая ноч...

Я беражліва падняла наш пагаслы агонь і пайшла па доўгіх калідорах, разважваючы, да каго можна звярнуцца па дапамогу. Блізкіх сяброў у нас з Рыткаю не было. Дразнілі нас «манашкамі», «гордымі самотніцамі» ды яшчэ чамусьці «бабізонцамі», пэўна, згадваючы адначасова Рабінзона, аматараў французскай прыроды барбізонцаў ды нашу жаночую - «бабскую» - натуру. Па вузкім загрушчаным пераходзе я перайшла ў той корпус інтэрната, дзе жылі хлопцы. Тут заўсёды было шумна, смярдзела фарбамі і танным віном і сустракаліся самыя неверагодныя асобы... Вось як гэты тып з паголенай галавою і завушніцаю... Ці вунь тыя двое, доўгавалосыя і перапэцканыя фарбамі, што валакуць у свой пакой гіпсавую Венеру. Да аднаго знаёмага я проста пабаялася заходзіць, бо з-за яго дзвярэй чуўся п'яны гул. Другога ў пакоі не было - ці не адчыняў?

- У чым праблема, ясная паненка?

Я рэзка абярнулася, рыхтуючыся бараніцца. Але ў хлопчыне, што загаварыў са мною, не было нічога страшнага: вядома, ён меў традыцыйна доўгія валасы і драную джынсовую апратку, але з твару - тыповы акуллярк, хлопчык-інтэлектуал, выхаваны строгімі бацькамі ў строгіх маральных нормах. Я нават не адразу ўцяміла, чым яшчэ ўразіў незнаёмец: ён звяртаўся да мяне на добрай беларускай мове. Тады гэта яшчэ не было ні модай, ні палітыкай, а так - незразумелым дзівацтвам ці адзнакай «простасці». Бо нават у маім родным мястэчку на «мове» гаварылі адны старыя, а мама - яна гадала мяне адна - працавала фельчарам, па тутэйшых мерках, начальніцай, і нібыта ўжо не мела права размаўляць па-просту. Так што я нават разгубілася, не ведаючы, як адказаць.

- Дык што здарылася? Ці магу дапамагчы?

- Абагравальнік зламаўся, - мармытнула я і схавала змерзлы нос у каўнер свайго штучнага футра.

- І толькі? - хлопчына ўладна ўзяў сапсаваную тэхніку ў мяне з-пад пахі. - Нічога страшнага, адрапаруем!

Пасля гэтага выпадку Ігар пачаў заходзіць у наш пакой. Звычайна ён прыносіў з сабою ўсялякія смачныя рэчы: хатнюю каўбасу, сала, а то гарачую яешню ці дранікі, схаваныя між дзвюх місаў. Ён ніколі не патрабаваў і не рабіў нічога, што магло б напалохаць мяне, якую маці і цёткі перад ад'ездам на вучобу падрабязна праінструктавалі наконт д'ябальскіх гарадскіх хлапцоў. Не выключана, што такія ж інструкцыі наконт «блатных інтэрнатавак» атрымаў і Ігар. Таму знаёмства наша было не заваёвай адным аднаго, а шчаслівай сустрэчай надзейных саюзнікаў у супрацьстаянні ненармальнаму свету, які акружаў нас.

Ігар вучыўся на перадапошнім курсе і ўжо ўдзельнічаў у некалькіх агульных выставах, а яго, як ён сам называў, алейныя «вольныя партрэты» куплялі нават інішаземцы ля мастацкага салона. Нечым нагадаў мне Ігар маіх любімых постімпрэсіяністаў, хаця сам не быў іх прыхільнікам:

- Я - чалавек старамодны, - часта паўтараў ён. - Жываніс Леанарда - найвышэйшая ступень развіцця мастацтва, і я не хацеў бы, каб над ложкам майго будучага дзіцяці красавалася рэпрадукцыя «Чорнага квадрата».

Далучыў мяне Ігар і да беларушчыны - тое, што здавалася дзівацтвам, зрабілася натуральнай часткай майго жыцця. Асабліва нялёгка далася прывучыць сябе думаць на роднай мове: не размаўляць - гэта не так складана, нават калі перакладаеш у думках, а думаць. Часам мае мазгі ўяўляліся мне палімпсестам - старажытным рукапісам, на якім сцёрлі старыя запісы і скарысталі для іншага тэксту. Але сляды старога запісу ўсё-такі захаваліся, і цяпер, паступова і неадольна, ён праступаў з-пад пазнейшага.

Прагнаванне сітуацыі: як, на вашу думку, паставіцца Рыта да адносінаў Вольгі і Ігара? Чаму вы так думаеце?

Рытка-Жалезная Кнопка напачатку ставілася да майго новага знаёмства іранічна. Калі ж наша з Ігарам сяброўства пачало набываць манументальныя рысы, выказалася:

- Ён табе не пара. Глядзець смешна: высокі, худзюшчы, а ты кругленькая, беленькая... Штэпсель і Тарапунька!

Я толькі пасмейвалася. Заўсёды такая датклівая і падазроная, зрабілася абсалютна незалежнай ад меркаванняў усяго свету. Мелі значэнне толькі мае адносіны з Ігарам. А Рытка планавала сваё. Варта было мне з'ехаць на выхадныя дадому, яна стукалася ў дзверы Ігарава пакоя, просячы то нешта адрамантаваць, то даць творчую параду, то «тры скарыначкі хлеба для

беднага Бураціна». Напэўна, каб была Рытка хоць крыху больш прывабнай, я са сваім інтравертным характарам добра-такі псіхавала б... Але мне былі ў нейкай ступені нават прыемныя няўмелыя Рытчыны заляцанні (вось яна, праявілася, зайздросная жаночая натура). А Ігар стараўся заходзіць, калі я была адна - абы не круціцца на крэсле пад пякучым Рытчыным паглядам.

Прагнаванне сітуацыі: Чым можа скончыцца негатыўнае стаўленне Рыты да адносінаў Вольгі і Ігара?

У сакавіку Ігар сказаў:

- Прапаноўваюць мне добры заробак, у залік практыкі. Але трэба з'ехаць на два месяцы за свет - аднаўляць фрэскі трынаццатага стагоддзя. Там закінутую царкву ў «святле апошніх настаноў» тэрмінова ператвараюць у помнік сусветнага значэння.... Будуць грошы на вяселле, - пераконваў мяне, а болей сам сябе Ігар. - Падумаеш, два месяцы! Я табе кожны дзень буду пісаць. А там і ў вас практыка, а да летняй сесіі я вярнуся!

Грошы патрэбныя ўсім: жабракам і мільянерам, гандлярам і паэтам, невылечным алкаголікам і вытанчаным дамам (апошнім, напэўна, болей за астатніх). Ігар паехаў, і пацягнуліся сумныя дні без яго. Звычайна я была ў захапленні ад надыходу вясны, радавалася кожнай лапіне адталай зямлі, ні з чым не параўнальнаму веснавому паветру, калі няма яшчэ ні лісця, ні травы, але з'яўляецца ўжо безназоўны водар абуджанай прыроды, які кружыць галовы і прымушае чакаць і спадзявацца нават тых, хто перастаў чакаць і спадзявацца!.. Але тая вясна была проста фонам майго чакання. Я нават не думала, што паміж мною і Ігарам узнікла такая моцная сувязь і такім болей адгукнецца расстанне...

Прышоў ліст, ад якога чамусьці пахла табакай, хоць Ігар не курыў. А ў стандартным канверце з выявай кактуса - цудоўныя Ігаравы малюнкi... Вось гэтая дама, захутаная ў шаль і поўная млявага чакання - неадменна я, а гэты няшчасны менестрэль з прабітым сэрцам - Ігар...

Я перачытвала ліст, разглядала малюнкi, уладкаваўшыся ў непрыбраным ложку, а насупраць мяне сядзела з кніжкай Рытка, але, відаць па ўсім, не столькі чытала, колькі згарала ад жадання зазірнуць у Ігарава пасланне. Апошнім часам мы з суседкай не зусім ладзілі. Праўда, яна перастала пераконваць мяне, што мы з Ігарам не пара, затое ўсё часцей захаплялася маім незвычайным талентам, прарочыла мне вялікую будучыню ў мастацтве, дзеля якой, вядома, мне належала ахвяраваць прымітыўнымі жыццёвымі памкненнямі і цалкам прысвяціць сябе творчасці.

- Ты толькі ўяві, - даверлівым тонам казалы Рытка, - у цябе ў галаве - выдатная карціна, неверагодная гармонія фарбаў. А ў ваннай - гара брудных пляюшак, на пліце суп з каструлі выкінае, дзеці равуць, а муж сядзіць з газеткай і чакае, каб ты на падносіку абед прынесла! Такая доля - не для цябе!

Напэўна, мая непрабівальная абьякавасць да такіх душэўных гутарак дадала горчы ў без таго горкае Рытчына жыццё. Ёй ніяк не дадалася французская мова. Рытка на парадзе выкладчыцы-«французжанкі», вытанчанай нервовай пані, насіла ў кішэні лыжку і час ад часу, засунуўшы яе глыбока ў горла, спрабавала вымавіць нетутэйшыя «oi-yi». Але нішто не дапамагала, «французжанка» ледзь не шалела падчас кожнага Рытчынага адказу, а Рытка пачала бегаць па кабінетах высокапастаўленых знаёмых і плакаць на бюракратызм выкладчыкаў, згадваючы ўласнаручна падцёртыя «чужыя пляўкі». Вынікам быў званок да дэкана, але на гэты раз нават той, хто тэлефанаваў, пачуваўся няёмка і, відавочна, разумеў беспадстаўнасць просьбы аб вызваленні студэнткі Маргарыты Качар ад экзамену па французскай мове...

На практыку Рытка ехала з яшчэ большай крыўдай на ўвесь свет, чым звычайна, а веснавы свет быў цудоўны! Мы апынуліся ў старым мястэчку, дзе касцёл і царква стаялі на розных бакі гандлёвага пляцу, а жыхары не страцілі старасвецкай шляхетнасці. Так атрымалася, што мы зноў пасяліліся ўдваіх з Рыткаю - у маленькім катушку, прыбудававым да вялікай хаты... Хата была «шляхецкая» - на два канцы, і пасярэдзіне - ганак з двума слупамі-калонамі. Дзверы нашай прыбудовы і адзінае акно адчыняліся ў густы сад, які рыхтаваўся да квецені. Я напісала Ігару і наведаміла новы адрас, але адказу доўга не было. Я не хвалялася з гэтае прычыны - настолькі моцная была мая вера ў Ігара. А вось Рытка атрымала ліст і, відавочна, не з дому. Дэманстратыўна села насупраць мяне, урачыста раскрыла канверт і паклала так, каб я магла бачыць. Адно слова ў зваротным адрасе прыцягнула маю ўвагу: гэта ж той горад, дзе зараз Ігар! Позірк спыніўся на прозвішчы адпраўніка: Сурын! Віктар Сурын, які і прапанаваў Ігару ехаць у гэтыя заробкі! Калі Рытка паспела з ім пазнаёміцца?

Настаўнік: звычайна закаханыя не хочуць развітвацца, ацэньваюць расстанне як няшчасце, повад для суму. Вы таксама лічыце?

Прагнаванне сітуацыі: Мяркуючы па адносінах Вольгі і Ігара, да чаго можа гэтае расстанне? Змадэліруйце сітуацыі

Вядома, мне карцела даведацца, што піша Віктар і ці згадвае Ігара. Але пытацца было няёмка: занадта ўжо з'едлівыя позірккі кідала на мяне Рытка падчас чытання. Праз тыдзень прыйшоў ліст і ад Ігара - у той дзень, калі на тонкіх галінках вішань загайдаліся першыя бялюткія кветкі-матылькі. Я нецярпліва разарвала канверт, заўважыўшы краем вока, што ў руках Рыткі таксама з'явіўся ліст, і вось ужо нібыта чую любімы голас... Маю ўвагу адцягнуў Рытчын ускрык: яна, відавочна, вычытала ў сваім лісце нешта ўразлівае. Некаторы час Жалезная Кнопка моўчкі глядзела на мяне, нібыта вагаючыся, а пасля працягнула мне свой ліст, паказваючы пальцам месца, якое належала прачытаць: «Ведаеш, Рытуля, надакучылі мне гэтыя Ігаравы гульні. Тое, што зараз прачытаеш, не раскажвай нікому - бо ніхто не ведае, нават Ігаравы бацькі. Але ж ты ў мяне малайчына, можаш трымаць рот на замку, калі трэба... Дык вось, Ігар са мною не паехаў, а ляжыць у скурвендыспансеры. А мне, як ад'язджаў, даў цэлы стос лістоў да бацькоў і да сваёй дзяўчыны, каб я адсюль іх адпраўляў, нібыта ён са мной працуе. Казаў, што ў яго нейкая алергія. Але я выпадкова знайшоў сярод папер, што ён мне пакінуў, накіраванне з таго дыспансера. А там чорным па белым напісана, што ў нашага Ігарка - пранцы, што мяне асабіста не здзіўляе. Ты ведаеш тую дзяўчыну, да якой я лісты перасылаю, - Олю Каралевіч, і дзяўчына, здаецца, прыстойная... дык пагавары з ёю далікатна, каб не надта за Ігарам упадала...»

Я перагарнула старонку, і на мае калені зляцела невялікая паперка са штампам ганебнай лячэбнай установы...

Бач ты, які прыхільнік ісціны, і дакумент прыклаў...

Сказаць, што я была агаломшаная, значыць сказаць вельмі мала. Я адчувала, што ніколі ў жыцці не атрымлівала ўдару такой моцы... Рытка са спагадлівай усмешкай узяла ліст з маіх здранцвельых пальцаў і пацягнулася па даведку. Маланкай бліснула думка: не трэба, каб гэта бачыў яшчэ хтось!

Мае пальцы самі сабою сціснуліся:

- Я пакіну гэта сабе... на памяць.

Рытка была чамусь незадаволеная, але, сустрэўшыся з маім позіркам, адварнулася і прабурчэла:

- Як сабе хочаш... На тваім месцы я ніякай «памяці» не захацела б...

Ноч прайшла для мяне без сну. Зноў і зноў успамінала я бязлітасныя радкі.

Усё - падман... І лісты, і словы... Да горла падступаў халодны камяк страху - а калі я таксама... Праўда, блізкасці між намі яшчэ не было... Але ўсё ж... Я пакутліва ўспамінала вычытаныя недзе сімптомы гэтай хваробы, здаецца, не... А калі прыслухацца...

Прагнаванне сітуацыі: Як вам уяўляецца, што б вы зрабілі ў дадзенай сітуацыі на месцы Вольгі і што, на ваш погляд, можа зрабіць наша гераіня?

Паступова мае думкі скіраваліся на самога Ігара. Пасля бурнай хвалі мысленных абвінавачванняў прыйшлі ўспаміны: як сустрэкалі Каляды, як ездзілі ў Вільню і прапаўзлі пад Вострай Брамай на каленях, каб Матка Боска Вастрабрамска выканалі нашы жаданні... І як мы малявалі адначасна адзін аднаго, а пасля склалі свае карціны ў дваіны партрэт... І як Ігар прыносіў мне гарачыя дранікі між дзвюх місачак і паіў мяне малаком з мёдам, калі я хварэла... Падушка мая была ўжо наскрозь мокрая. Тут міжволі ўявілася, як Ігар таксама ляжыць зараз на падушцы, бальнічнай, прапахлай карболкай, і, можа, таксама не спіць, і няма каля яго ніводнага чалавека, які б яму паспачуваў, і галодны ён, пэўна ж, бо перадачы яму ніхто не носіць... Гнеў і крыўда адхлыналі ад мяне, як гразкая балотная жыва. Няўжо я сапраўды такая бесхарактарная, не маю ўласнай годнасці, як кажа Рытка?

Але злосці больш не было. Шкадоба да Ігара, такая недарэчная, выратавала мяне, выцягнула з дрыгвы адчаю... Мала што з чалавекам можа здарыцца! Я назнарок уяўляла сабе Ігара з агіднымі праявамі хваробы, заняпалага, няголенага... І пераконвалася, што кахаю яго, кахаю ўсякім!

...І ложка, і пошасць, і смерць - адны на дваіх...

Раніцай, пад мірнае пасопванне Рыткі (так незвычайна моцна і салодка яна спала!) я ціхутка апранулася і пабегла на аўтобусную станцыю. З усіх рэчаў прыхапіла толькі сумачку з грашыма.

І вось ізноў вакол мяне гудзе тлумная сталіца, «блудніца вавілонская», здольная сапсаваць самага чыстага і шчырага чалавека. Я пералічыла грошы... Не так многа, але хопіць! Накупляла залацістых апельсінаў, буйных грузінскіх яблыкаў, смуглява-чырвоных... Але ж гэта не ежа для хворага чалавека... Апошняе патраціла на курыцу і паехала ў інтэрнат. Там было ціха і пуста - толькі студэнты апошняга курса яшчэ не з'ехалі на практыку. У інтэрнацкай кухні я першы раз у жыцці зварыла курыны булён, пераліла яго ў тэрмас, а кавалкі курыцы па метаду Ігара схавала між дзвюх місачак... Ну вось, можна ехаць...

Скурвендыспансер у горадзе адзіны. Вуліцы, на якой ён знаходзіцца, людзі цураюцца. Даехала я да яе без прыгод, а вось самы будынак давялося пашукаць - бо я не асмельвалася папытацца пра яго...

Нарэшце я стаю перад замазанымі фарбай шклянымі дзвярыма і не наважваюся ўзяцца за ручку. Толькі цяпер прыйшло ў галаву, што сёння

можжа быць непрыёмны дзень, што ў гэты час перадачы могуць не браць, што Ігар увогуле мог ужо выпісацца...

Але стаяць у такім месцы, калі здаецца, што на цябе скіраваны пагардлівыя позіркі, яшчэ горай... І я асцярожна, двума пальцамі ўзялася за ручку (страшна ўявіць, хто да яе дакранаўся!). Дзверы бязгучна адчыніліся.

У холе я адразу нагледзела шыльдачку, якая чырвоным на белым паведамляла, што прыём перадач для стацыянарных хворых штодзённа з 11.00 да 13.00 і з 17.00 да 19.00. Гадзіннік над шыльдай паказваў палову пятай... Давядзецца пачакаць.

Я, адчуваючы, што шчокі мае палаюць, пасунулася да драўляных адкідных, як у старых кінатэатрах, крэслаў...

Прагнаванне сітуацыі: змадэліруйце сітуацыю сустрэчы закаханых

- Оля?!

З другога канца калідора да мяне дыбаў Ігар. Нейкі разгублены, з няпэўнаю ўсмішкаю на вуснах, а ў руцэ - поўная авоська.

Слёзы непераадольнай крыўды падступілі да вачэй...

- Ты, аказваецца, ужо выпісаўся?

- Адкуль?

- Не прыкідвайся, я ўсё ведаю... Адсюль!

Мы глядзелі адно на аднаго, і недзе на ўзроўні падсвядомасці з'явілася шалёная радасць. Ігар працягнуў мне авоську і ўсхваляваным ад раптоўнай здагадкі голасам прагаварыў:

- Я табе перадачу прывёз. Як атрымаў ад Рыткі ліст, што ты тут лечышся, адразу ўсё кінуў, на самалёт - і сюды...

Я зазірнула ў яго авоську: залацістыя апельсіны, чырванашчокія яблыкі і - дзве знаёмыя місачкі, ад якіх пахне дранікамі... Ды яшчэ - мае любімыя цукеркі, цэлая шыкоўная каробка...

Я дрыжачымі рукамі дастала з сумачкі даведку, адабраную ў Рыткі, і працягнула Ігару. Ён працягнуў мне такую ж - толькі з маім прозвішчам.

Божа, будзь бласлаўлены Ты і той цудоўны свет, які Ты стварыў! Жалезную Кнопку падвяла, як заўсёды, залішня стараннасць і адсутнасць фантазіі.

Яна ўдала прыдумала напісаць Віктару і «выдурыць» ліст ад яго пад нейкую прыстойную прычыну - здаецца, напросіла даслаць ёй замалёўку тамтэйшай архітэктурнай дэталі. Удала падрабіла і штамп скурвендыспансера. А далей вырашыла дзейнічаць адразу ў двух напрамках і адначасова: як толькі паслала «выкрывальны» ліст Ігару, аналагічным чынам паведаміла «ўсю

праўду» мне. І ўжо, зразумела, не магло ёй прыйсці ў галаву, што мы адразу кінемся адзін аднаму на дапамогу.

У холе скурвендыспансера, пад падазроннымі позіркамі пахмурнай рэгістратаркі і знерваваных наведнікаў мы абдымаліся, як шалёныя, плакалі ад шчасця, нібыта ўратаваліся ад смяротнай небяспекі, нібыта ўбачыліся пасля доўгага-доўгага і безнадзейнага расстання...

Ніякай злосці на Жалезную Кнопку не было - гэта ж дзякуючы ёй мы перажылі такія цудоўныя хвіліны!

З бальніцы мы пайшлі ў інтэрнат і там шыкоўна павячэралі «перадачамі». А назаўтра раніцай падалі дакументы ў загс.

Пасля летняй сесіі Рытку адлічылі з інстытута за непаспяховасць і прафесійную неадпаведнасць. Больш я ніколі нічога пра яе не чула.

Наша з Ігарам вяселле адбылося ў ваенным гарадку, дзе жыў ягоны бацька-палкоўнік і маці - настаўніца беларускай мовы. На вяселлі гулялі многія з нашых аднакурснікаў, а злашчасны Віктар быў Ігаравым шаферам. З тае пары мінула не так ужо мала гадоў, і дзеці нашы з захапленнем лазяць па вялікай бацькавай майстэрні, на светлай сцяне якой, пад самай столлю - непрадажная карціна: хлапец і дзяўчына, шчасліва-разгубленыя, ідуць адзін да аднаго, трымаючы авоські з залацістымі апельсінамі, а на пярэднім плане чамусьці намалёваная нацэлена вастрыём у прастору звычайная чарціжная кнопка...

Рэфлексія: Якія нормы экалогіі чалавечых адносін дазвалілі галоўным героям гарманічна збудаваць свае адносіны?

У ходзе абмеркавання гэтага апавядання бацькі раскажваюць пра свае ўласныя жыццёвыя сітуацыі, дзеляцца вопытам рашэння канфліктных сітуацый і ...

Заклучнае слова настаўніка: Сучасная любоўная гісторыя распавядае пра закаханых, якіх падзяляюць непераадольныя перашкоды. Уся гісторыя будзеца вакол пераадолення гэтых перашкодаў, што стварае напружанне ці, як гэта яшчэ называюць, драматычную спружыну. Кожны эпізод гэтай гісторыі накіраваны з пункта, дзе закаханыя няшчасныя, у пункт, дзе бягучыя перашкоды паміж імі пераадолены. У фінале, які азначаецца канчатковым злучэннем двух сэрцаў, шчаслівыя не толькі закаханыя, але і

аўдыторыя, таму што ўсе хвалявання нарэшце ззаду. Але ў рэальным жыцці, на жаль, не заўсёды любоўныя гісторыі заканчваюцца шчасліва. Як складзецца ваша гісторыя кахання – залежыць толькі ад вас.